

Angiografie en/of dotterbehandeling

Inleiding

U bent door uw behandelend arts verwezen naar de afdeling Radiologie voor een onderzoek op de angiokamer. Een angiografie is een röntgenonderzoek van de bloedvaten. Röntgenstralen gaan door bloedvaten heen en zijn daarom op een röntgenfoto niet zichtbaar. Om ze wel te kunnen zien, is het noodzakelijk om de bloedvaten aan te kleuren. Dit gebeurt met een contrastvloeistof die door een heel dun slangetje (katheter) via de lies in uw lichaam wordt gebracht.

In deze folder vindt u informatie over angiografie en de dotterbehandeling (PTA).

Opname

U wordt voor deze behandeling een dag opgenomen. De afdeling Planning en Opname geeft telefonisch de afspraak aan u door. Dit kunt u op de voorzijde van deze folder noteren. Op het afgesproken tijdstip wordt u op de verpleegafdeling verwacht en u gaat rond 17.00 uur weer naar huis. Als u alleenstaand bent en niemand u thuis kan verzorgen, dan moet u de nacht in het ziekenhuis doorbrengen. Geef dit door bij het maken van de afspraak.

Aandachtspunten

Wilt u tenminste drie dagen voor het onderzoek contact met ons opnemen als u:

- overgevoelig of allergisch bent voor geneesmiddelen of jodium. Meld dit bij de laborant(e) op de dag van het onderzoek, dan kunnen wij daar rekening mee houden.
- zwanger bent of dit vermoedt.

De afdeling Radiologie is bereikbaar via telefoonnummer 0492 – 59 56 04.

Vorbereiding thuis

Om het onderzoek goed te laten verlopen, zijn de onderstaande voorbereidingen noodzakelijk. Sommige van deze punten zal de afdeling Opname en Planning met u bespreken als de afspraak wordt gemaakt.

- Als u bloedverdunners gebruikt, kan een langdurige bloeding optreden. Tenzij uw arts anders beslist, moet u daarom stoppen met het innemen van bloedverdunners (zie schema).

Bloedverdunner	Merksnaam	Stoppen
aspirines/ salicylaten	Ascal®	3 dagen voor het onderzoek.
dipyridamole	Persantin®	
acenocoumarol	Sintrommitis®	
Clopidogrel	Plavix®	5 dagen voor het onderzoek.
Fenprocouron	Marcoumar®	
Direct werkende of nieuwe nieuwe antistollingsmiddelen (DOAC/NOAC)		De aanvrager bepaalt het moment van stoppen.
Apixaban	Eliquis®	
Dabitagran	Pradaxa®	
Edoxaban	Lixiana®	
Rivaroxaban	Xarelto®	

- **op de dag van het onderzoek** mag u **geen plastabletten** innemen.
- **op de dag van het onderzoek** mag u een licht ontbijt. Dit bestaat uit twee beschuitjes met jam en twee kopjes thee.

Daarna mag u niets meer eten en drinken.

Wanneer u diabetes mellitus patiënt bent, mag u normaal ontbijten en uw tabletten innemen of uw spuiten zetten;

- In verband met de hygiëne vragen wij u om op de dag van het onderzoek thuis een bad te nemen of te douchen.

In het ziekenhuis

Volg vanuit de centrale hal de borden van de verpleegafdeling en daar meldt u zich aan de balie.

Verpleegafdeling

Op de afdeling wordt u ontvangen door een verpleegkundige die u naar de kamer brengt. U vult een vragenlijst in. Bij gebruik van bepaalde bloedverdunnende middelen wordt bij u bloed afgenomen. U trekt alle kleren uit (ook de onderbroek) en krijgt u een OK-jasje aan. Voordat de verpleegkundige u met uw bed naar de afdeling Radiologie brengt, krijgt u een injectie die er voor zorgt dat de vaten beter toegankelijk zijn. Afhankelijk van uw leeftijd krijgt u een tabletje. Dit werkt rustgevend.

Verloop van het onderzoek

Op de afdeling radiologie

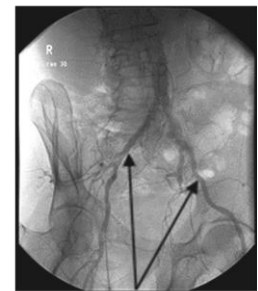
U wordt de onderzoekskamer ingerezen. In het midden van de kamer staat de onderzoekstafel met aan het plafond de beeldschermen. Bij het onderzoek zijn één of meerdere radiologen en laboranten aanwezig. U neemt plaats op de onderzoekstafel. Tijdens het hele onderzoek ligt u op uw rug met uw handen naast of boven uw lichaam. De radioloog voelt in uw liezen welke slagader het meest geschikt is. Vervolgens brengt de laborant(e) een ontsmettingsmiddel aan in uw lies en bedekt daarna uw lichaam, behalve uw hoofd en uw liezen, met een steriel laken.

Inbrengen van de katheter

De radioloog verdooft de lies met een klein naaldje. Zodra de verdoving werkt, wordt de slagader aangeprikt en de katheter (dun slangetje) over een dunne draad in de slagader geschoven. De radioloog ziet op het beeldscherm waar de katheter zich in het lichaam bevindt.

Contrastinjectie

Als de katheter op de goede plaats is ingebracht, spuit de radioloog contrastvloeistof in de katheter en maakt foto's. U wordt gevraagd om tijdens het foto's maken stil te liggen. Soms krijgt u een ademcommando. Door de contrastvloeistof krijgt u een warm gevoel in het lichaam. Soms kan dit ook pijnlijk zijn in de benen. Deze symptomen verdwijnen binnen enkele minuten. Als de radioloog meerdere foto's maakt, krijgt u ook meerdere keren contrastvloeistof toegediend.

Lieslagaders gevuld met contrastvloeistof

Verwijdering van de katheter

Na het maken van de foto's wordt de katheter verwijderd. Hiervan voelt u niets. De radioloog drukt vervolgens het bloedvat gedurende een aantal minuten dicht. Dit dichtdrukken kan wat gevoelig zijn. Mogelijk wordt het gaatje in de slagader dicht geklemd met een krammetje of afgesloten met een oplosbare hechtpleister. Hierna wordt een drukverband aangebracht rondom de lies. Wanneer u weer in uw bed ligt, krijgt u een zandzak op de lies voor extra druk. De laborant(e) meet nog de bloeddruk en daarna gaat u terug naar de verpleegafdeling.

Duur van het onderzoek

Het onderzoek duurt in totaal ongeveer 45 minuten. In sommige gevallen kan het langer duren. Na de angiografie kan de radioloog een behandeling starten, bijvoorbeeld een dotter en/of stentbehandeling. Verderop in deze folder wordt deze behandeling uitgelegd.

Na het onderzoek

Als u terug bent op de verpleegafdeling controleert de verpleegkundige regelmatig de bloeddruk, de pols en het liesverband. De plaats waar de katheter in de lies heeft gezeten, kan nog na enkele uren nabloeden. Bij een bloeding moet u direct de verpleegkundige waarschuwen.

Om de contrastvloeistof sneller uit het lichaam te laten verdwijnen, moet u 1 tot 1,5 liter extra drinken. U mag weer normaal eten en uw medicijnen gebruiken.

Na het onderzoek heeft u ongeveer vijf uur bedrust. Tot drie uur na het onderzoek heeft u platte bedrust, daarna mag u steeds iets rechter op met het hoofdeinde. Het been waar het bloedvat is aangeprikt, vijf uur gestrekt houden.

De bedrust is korter wanneer de aanprikplek met een krammetje of oplosbare hechtpleister gesloten is.

Voordat u 's middags naar huis gaat controleert de radioloog uw lies waarin geprikt is. Wanneer u een nacht blijft slapen komt de radioloog niet langs.

Weer thuis

- U krijgt een advies van de arts of verpleegkundige wanneer u thuis weer mag starten met bloedverdunners.
- De eerste 24 uur na het onderzoek, moet u het rustig aan doen. Dit betekent dat u lichamelijke inspanning zoals fietsen, hardlopen, tillen, sporten niet mag uitvoeren.
- Het verband rond de lies mag u de volgende ochtend eraf halen. Op de prikplaats in de lies kan een bloeduitstorting ontstaan. Dit geeft soms pijnklachten, maar die verdwijnen na enkele dagen tot een week.

Belangrijk

Neem bij onderstaande klachten direct contact op met uw huisarts:

- verkleuring, doofheid of temperatuurverandering in het behandelde been of de lies.
- Nabloeding

Bij een nabloeding drukt u de wond met 3 vingers dicht en gaat u direct naar de Spoedeisende hulp.

Uitslag van het onderzoek

De uitslag van het onderzoek krijgt u van uw behandelend arts.

Een vernauwing of korte afsluiting

Voor sommige vernauwingen is een dotterbehandeling het beste, andere kunnen beter chirurgisch behandeld worden. De vaatchirurg maakt in overleg met de radioloog een keuze.

Dotterbehandeling

Een dotterbehandeling of PTA (Percutane Transluminale Angioplastiek) is een medische ingreep waarbij vernauwde of soms afgesloten vaten weer worden opengemaakt. De radioloog voert deze ingreep uit op de afdeling Radiologie.

Vorbereiding

De voorbereiding en het begin van de dotterbehandeling verlopen hetzelfde als bij een angiografie. In een aantal gevallen volgt de behandeling direct op een angiografie.

De behandeling

De dotterbehandeling is bedoeld om de vernauwing van het bloedvat open en goed doorgankelijk te maken. Nadat met een angiografie de vernauwing is vastgesteld, legt de radioloog een katheter met daarop een ballon in de vernauwing. Vervolgens wordt de ballon opgeblazen om de vernauwing open te drukken. Soms kan dit pijnlijk zijn. Meestal neemt de doorsnede van het vat vrijwel de normale doorsnede aan. Daarna maakt de radioloog controlefoto's met behulp van contrastvloeistof en röntgenstraling.

Plaatsing van de stent

Soms lukt het niet om de vernauwing met behulp van dotteren op te heffen. Dan kan besloten worden om direct aansluitend een stent te plaatsen. Een stent is een metalen of kunststof buisje dat op de ballonkatheter is geplaatst. Door het opblazen van de ballon wordt de stent tot de juiste grootte opgerekt en blijft permanent in het bloedvat achter. Dit veroorzaakt een continue tegendruk, waardoor het bloedvat openblijft. Er worden controlefoto's gemaakt met behulp van contrastvloeistof en röntgenstraling.

Na het onderzoek

De nazorg verloopt hetzelfde als bij de angiografie. Het enige verschil is dat u van de laborant(e) na afloop van het onderzoek een bloedverdunner krijgt toegediend.

Wanneer u nog geen bloedverdunders gebruikt, krijgt u een recept mee.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, neemt u dan gerust contact op met de afdeling Radiologie, telefoonnummer: 0492 – 59 56 04. U kunt uw vragen ook stellen vlak voor, tijdens of na het onderzoek.

Telefoonnummers en adressen

Afdeling Radiologie

Locatie Helmond

T: 0492 – 59 56 04

Kortverblijfafdeling/Dagopname Helmond

Verpleegafdeling 2B T: 0492 – 59 55 79

Verpleegafdeling 2C T: 0492 – 59 55 80

Verpleegafdeling 2D T: 0492 – 59 56 53

Spoedeisende hulp

T: 0492 – 59 55 71

Locatie Helmond

Wesselmanlaan 25

5707 HA Helmond

T: 0492 – 59 55 55

Locatie Deurne

Dunantweg 16

5751 CB Deurne

T: 0493 – 32 88 88

Locatie Gemert

Julianastraat 2

5421 DB Gemert

T: 0492 – 59 55 55

